

vierde jaar sound design

Zie voor uitgebreide informatie randvoorwaarden eindexamenfilms en postproductieprotocol

Voor het eindexamenjaar zijn geen lessen meer ingeroosterd. Je rondt de stageperiode af, waarvan je verslag doet zoals ook in het derde jaar. De stage mag overigens de voortgang van de eindexamenproducties niet in de weg staan. Je verzorgt de opname van het setgeluid, alle overige geluiden en tevens de geluidsmontage en mixage van één of meerdere eindexamenproducties. Daarnaast assisteer je medestudenten waar nodig, zowel op de set als tijdens de postproductie, dit alles in nauw overleg met de studieleider en de instructeurbegeleider. Bij de verdeling van de eindexamenfilms wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met persoonlijke voorkeuren, zodat er 'hechte' teams ontstaan.

Vóór het draaien wordt het geluidskoncept - gemaakt op basis van het plan van aanpak/scenario na intensief overleg met de regisseur, componist en andere disciplines - met de studieleider doorgesproken. We gaan in op de inhoudelijke en technische aspecten van de beoogde film. Je dient hiervoor zelf een afspraak met de studieleider te maken en de regiestudent en componist zijn bij het gesprek aanwezig. Het reserveren van de voor de film benodigde apparatuur dient ruim vóór het draaien te geschieden (minimaal vijf werkdagen) en is slechts mogelijk na goedkeuring van het geluidskoncept.

Tijdens de geluidsmontage en mixage weet je een inhoudelijk sterk geluidsbeeld te creëren, geschikt voor vertoning in de bioscoop (5.1 surround). Een tweede surroundmix is geoptimaliseerd voor DVD gebruik (geschikt voor 'nearfield' afluisteren). De surroundmix wordt 'vertaald' naar een stereo mix op twee sporen (eventueel Dolby Surround) met gangbare dynamiek voor festivalvertoning. Voor vertoning op televisie maak je een aparte TV-mix met verminderde dynamiek, die voldoet aan de voorwaarden zoals omschreven in de EBU R128 richtlijn. Tijdens de beeldmontage, geluidsmontage en mixage wordt, net zoals in het derde jaar, op elke woensdag een coachingsafspraak gemaakt waarbij zoveel mogelijk begeleiders aanwezig zijn.

onderwijsprogramma vierde jaar sound design

01 | apparatuur derdejaars | 2 ec | individueel

leerdoel/inhoud

Vierdejaars studenten maken derdejaars studenten bekend met de apparatuur zoals die gangbaar is in het derde en vierde jaar van de Filmacademie. De manuals van de diverse apparatuur zijn voor de vierdejaars studenten bekend terrein. Gekeken wordt naar de Aaton Cantar, de Nagra VI, de Sound Devices 788T met faderpack, de Sonosax SX-R4, de Sonosax mixer SX-ES64, de Sonosaxmixer SX-ST 8D, de Sounddevices 552 mixer, Schoeps dubbel M-S set, surroundmicrofoons: o.a. Soundfield, Tetramic en dubbel M-S, Lectrosonic zendermicrofoons, Wisycom zendermicrofoons, draadloze af luistering, oortjes, de geluidskar, hengel aansluitingen met multikabel, de video-assist met mogelijkheden van aansluiten, etc. Tijdens de afrondende bespreking is er gelegenheid tot het stellen van fundamentele en gerichte vragen.

onderwijsvorm kennisoverdracht

periode week 35 en 36

docent Ben Zijlstra

literatuur diverse manuals

competentie 3, 4, 5, 9

toetsing en normen voor behalen ec's

- een positieve beoordeling van de actieve participatie [V/O beoordeling].

02 | stage en verslag | 11 ec | individueel

Voor uitgebreide informatie zie stagehandleiding

leerdoel

De studenten doen ervaring op in de relevante beroepspraktijk, op de set of in de postproductie. Ze verwerven inzicht in de verschillen tussen de Filmacademie en de beroepspraktijk en leren reflecteren op hun eigen handelen.

inhoud

In overleg met de studieleider en eventueel aan de hand van recente stageverslagen wordt besloten welke stageplek de voorkeur geniet, mede afhankelijk van de beschikbare mogelijkheden. De student draagt niet zélf een grote verantwoordelijkheid voor de producties tijdens de stage, maar werkt juist onder verantwoordelijkheid en supervisie van een ervaren geluidspersoon. De student maakt een stageverslag (max. zes A4) met vermelding van inhoud en leerdoel(en), een grondig overzicht van de verrichte werkzaamheden, de relatie tussen de Filmacademie en de praktijk en in hoeverre de leerdoelen zijn bereikt. De student volgt hierbij de richtlijnen uit de stagehandleiding. Een kopie van het verslag wordt door de student aan de stageverlener verstrekt. De stageverlener koppelt het verloop van de stage terug naar de studieleider.

periode persoonlijke planning

docent Ben Zijlstra

literatuur stageverslagen ter inzage

competenties 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10

toetsing en normen voor behalen ec's

- een voldoende beoordeling van het stageverslag [V/O beoordeling];
- een voldoende beoordeling door de stageverlener [V/O beoordeling];
- een voldoende beoordeling van de lengte van de stage [V/O beoordeling].

03 | vierdejaars oefening | 37 ec | praktijkoefening

inleiding

Kijk voor uitgebreide algemene informatie over deze oefening bij de *randvoorwaarden*

vierdejaars oefening

leerdoel/inhoud

Het grootste deel van het vierde jaar is gevuld met de vervaardiging van de eindexamenproducties, de films waarmee alle studenten zich presenteren aan de buitenwereld. Bij deze producties moeten de geluidsstudenten blijk geven van een goed inzicht in het productieproces en zijn ze vanaf het begin bezig met de geluidsinhoud. De student gebruikt communicatieve vaardigheden voor een optimaal verloop van het werkproces en technische en inhoudelijke kennis voor een optimaal creatief resultaat. De geluidsstudent creëert in overleg met de student regie en op basis van het scenario een geluidskoncept waarin de ideeën voor de geluidsvormgeving zijn opgenomen: geluidsomgeving in beeld, buiten beeld en non-diëgetisch, gebruik van de verschillende geluidselementen, gehoorpunt, synchrese, direct geluid, synchroniciteit, hoorbare of onhoorbare montage, dynamiek, ruimtelijkheid, opnametechniek, geluidsmontage mogelijkheden, etc. De student vertaalt alle eisen en wensen ten aanzien van het geluid naar productie-eisen voor wat betreft de benodigde apparatuur en programmatuur tijdens de geluidsopname, geluidsmontage en mixage en vertaalt tijdens de draaiperiode het geluidskoncept naar een geschikte technische aanpak voor de opnamesituatie op locatie of in de studio.

De geluidsstudent zorgt voor zo compleet mogelijk direct geluid - denk aan wildjes, atmosferen, effecten, setnoise, generalnoise - en draagt zorg voor de totstandkoming of verwerving van andere geluiden voor gebruik tijdens de beeldmontage of verwerking tijdens de geluidsmontage en mixage, met een gedegen administratie. Het opgenomen setgeluid heeft een kwaliteit die aansluit bij de inhoud van het beeld en is opgenomen in een formaat dat recht doet aan de representatiebedoelingen voor de betreffende locatie binnen de filmwerkelijkheid. De montage- en geluidsstudent hebben gezamenlijk doorgesproken in welke vorm het directe geluid wordt aangeleverd om door de editor optimaal te kunnen worden gebruikt en hoe het gemonteerde materiaal door de editor zal worden afgeleverd voor de geluidsmontage. De geluidsmontage en mixage zijn gebaseerd op het bestaande geluidskoncept, indien nodig aangepast in overleg met de student regie. De geluidsstudent neemt gefundeerde beslissingen over kwaliteit, functionaliteit en bruikbaarheid van het setgeluid en bepaalt vanuit inhoudelijke overwegingen opbouw en continuïteit, het ritme en de geluidsovergangen in de geluidsmontage. De geluidsstudent zorgt voor een overzichtelijke en overdraagbare geluidsmontage, gericht op het gekozen uitbrengformaat én begeleidt eventueel de componist en geluidsmedewerkers op

technische, creatieve en inhoudelijke gronden.

De geluidsstudent creëert waar nodig nieuwe geluiden door middel van geluidsmanipulatie en samenvoeging van meerdere geluidslagen en maakt tijdens de mixage beargumenteerde keuzes voor wat betreft dynamiek, geluidsniveaus, verstaanbaarheid en plaatsing in de ruimte en maakt met de mixage van alle geluidselementen, binnen de mogelijkheden van het gekozen uitbrengformaat, een effectief geluidsbeeld met inhoud en eigenheid.

Door middel van het geluidskoncept, het setbezoek en de viewingsafspraken tijdens de postproductie van het geluid houdt de studieleider zich op de hoogte van de ontwikkeling van de student. Naar aanleiding hiervan wordt door de studieleider een kort verslag geschreven, de door de student te bereiken competenties vormen hierbij wederom het uitgangspunt. De student schrijft een verslag over de bevindingen tijdens de eindexamenproducties voor wat betreft voorbereiding, samenwerking, problemen, assistentie, geluidsmontage, mixage en communicatie (maximaal twee A4). Ook in het vierde jaar wordt er gewerkt met draai-evaluaties en evaluaties van het eindproduct in de projectiezaal in aanwezigheid van vertegenwoordigers uit de beroepspraktijk.

onderdelen van deze oefening

• vierdejaars oefening | [geluidskoncept & crewoverleg](#) | 2 ec **leerdoel**

De student duidt de inhoud van een gegeven script of plan van aanpak en onderzoekt welke geluidsmechanismen deze inhoud met de toeschouwer kunnen communiceren. De student werkt nauw samen met de componist van de Master Composing for Film van het Conservatorium van Amsterdam en kan zodoende muziekstructuren meenemen in het concept. De student communiceert de inhoud van het geluidskoncept aan crewleden via het maken en presenteren van geluidsvoorbeelden. De student vertaalt de inhoud vanuit het geluidskoncept in praktische voorwaarden voor het opnemen van het geluid tijdens de draaiperiode en communiceert deze voorwaarden aan de desbetreffende departementen.

inhoud

De student maakt in overleg met de scenarist en regisseur een geluidskoncept met cinematografische uitgangspunten en toepasselijke geluidsmechanismen, dat aansluit bij de inhoud en de vorm van de beoogde film. Dit geluidskoncept wordt gecommuniceerd en gepresenteerd met behulp van auralisaties. Geluidskoncept en auralisaties vormen het uitgangspunt tijdens geluidsoptname en geluidsmontage en mixage. Het geluidskoncept wordt minimaal één week voor de draaiperiode doorgesproken met de studieleider Sound Design in aanwezigheid van de regisseur en de componist.

onderwijsvorm zelfstudie en oefeningen

periode persoonlijke planning

docent Ben Zijlstra

literatuur script, plan van aanpak

competenties 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11

toetsing en normen voor behalen ec's

- een positieve beoordeling van de actieve participatie [V/O beoordeling];

- een positieve beoordeling van de inhoud van het geluidskoncept [V/O beoordeling];
- een positieve beoordeling van de auralisatie(s) [V/O beoordeling];
- een positieve beoordeling van de samenwerkingsaspecten [V/O beoordeling].

• vierdejaars oefening | [geluidsofname & assistentie](#) | 15 ec

leerdoel

De student doet diepgaande praktijkervaring op in synchrone en niet-synchrone geluidsofname in stereo en surround, binnen een intensief samenwerkingsverband met alle betrokken vakklassen waarbij de techniek ten dienste staat van de inhoud.

Uitgangspunt voor alle geluidsofnames is het geluidskoncept. Door de keuze van een toepasselijke microfoontechniek gebruikt de student de representatieve eigenschappen van stereo en surround geluidsofname zo optimaal mogelijk. De student verkrijgt een grote bedieningsvaardigheid van de in het derde en vierde jaar gebruikte (geluids)apparatuur. De studenten doen ervaring op als assistent binnen vierdejaars Filmacademie producties of in de beroepspraktijk, op de set en/of tijdens de postproductie.

inhoud

Geluidsofnames ten behoeve van auralisaties, synchrone - én niet synchrone opnamen met een toepasselijke microfoontechniek, indien mogelijk en waar toepasselijk in stereo en surround. De vierdejaarsstudent legt en onderhoudt contact met collegastudenten in het vierde jaar en/of met geluidsmensen in de beroepspraktijk en assisteert bij het maken van een productie. Assistentie is mogelijk tijdens de geluidsofname maar ook tijdens de geluidsmontage en mixage (afhankelijk van de persoonlijke planning).

onderwijsvorm praktijkoefening

periode persoonlijke planning

docent Ben Zijlstra

literatuur geluidskoncept, gebruiksaanwijzingen, behandelde literatuur

competenties 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10

toetsing en normen voor behalen ec's

- een positieve beoordeling van de actieve participatie [V/O beoordeling];
- een voldoende beoordeling van de bedieningsvaardigheid [V/O beoordeling];
- een voldoende beoordeling van de geluidsassistentie [V/O beoordeling];
- actieve betrokkenheid bij de draai-evaluatie [V/O beoordeling];
- een positieve beoordeling van de kwaliteit van de geluidsofnames [V/O beoordeling];
- de representatie eigenschappen via het opgenomen geluid [V/O beoordeling];
- een positieve beoordeling van de samenwerkingsaspecten [V/O beoordeling].

• vierdejaars oefening | [geluidsmontage & mixage](#) | 18 ec

leerdoel

De student leert de door de montagestudent afgeleverde montage te organiseren in een Pro Tools sessie die geschikt is voor het werken in mono, stereo én surround en in deze sessie het synchrone geluid zodanig te monteren dat deze geluidsmontage kan worden overgedragen aan een 'mixer'. De student leert de inhoud van de film te representeren in een toepasselijk sound design, gebaseerd op het met de regisseur en componist

overeengekomen geluidsconcept, en maakt een inhoudelijke mixage van de geluidsmontage gericht op een 5.1 discreet surround uitbrengformaat die voldoet aan de geldende normen. De student vertaalt de surround mix in een Dolby surround compatible Lt-Rt mix en televisie mix die voldoen aan de daarvoor geldende normen.

inhoud

Geluidsmontage & mixage voor de vierdejaars oefening waarbij de inhoud van de film wordt gerepresenteerd door het sound design, herkenbaar aan keuzes in de montage en mixage van het synchrone geluid, toegevoegde effecten, atmosferen, muziek en de combinatie van deze elementen met de daarbij toegepaste geluidsmanipulatie.

onderwijsvorm praktijkoefening

periode persoonlijke planning

docent Michel Schöpping en Ben Zijlstra

literatuur plan van aanpak, scenario, draaiboek, geluidsconcept

competenties 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11

toetsing en normen voor behalen ec's

- een positieve beoordeling van de actieve participatie [V/O beoordeling];
- een voldoende beoordeling van de bedieningsvaardigheid [V/O beoordeling];
- een overdraagbare geluidsmontage [V/O beoordeling];
- sound design representeert de inhoud van de film [V/O beoordeling];
- mixage binnen de geldende normen [V/O beoordeling];
- vertaling van de surround mix voor Lt-Rt en TV gebruik [V/O beoordeling].

• vierdejaars oefening | [eindevaluatie docu en fictie en verslag](#) | 2 ec

leerdoel

Studenten krijgen via een evaluatie met externe deskundigen inzicht in hoe het vierdejaars werk zich verhoudt tot de professionele aanpak in de beroepspraktijk. Studenten leren omgaan met de mening van professionele filmmakers. Studenten reflecteren, door het maken van een verslag, op het meegemaakte filmproces.

inhoud

Tijdens drie evaluatiedagen in de projectiezaal geven externe deskundigen professioneel hun mening over de inhoud van de derdejaars films. De derdejaars studenten worden via een onafhankelijke gespreksleider actief in het gesprek betrokken. De geluidsstudent schrijft een verslag van maximaal twee A4 over de bevindingen tijdens elke vierdejaars oefening voor wat betreft voorbereiding, samenwerking, draaiperiode, ondervonden problemen, geluidsassistentie, geluidsmontage, mixage, communicatie, het inhoudelijk gebruik van geluid, de verwachtingen vooraf en het uiteindelijke resultaat en de kernpunten tijdens de evaluaties.

onderwijsvorm praktijkevaluatie

periode volgens planning

docenten Michel Schöpping en Ben Zijlstra

literatuur scenario, draaiboek, geluidsconcept

competenties 3, 5, 9, 10

toetsing en normen voor behalen ec

- een positieve beoordeling van de actieve participatie [V/O beoordeling];

- een positieve beoordeling van het schriftelijke verslag [V/O beoordeling].

04 | scriptie | 7 ec | **individueel**

Zie voor meer informatie ook de scriptiehandleiding

leerdoel/inhoud

Uitgaande van de in het derde jaar gemaakte scriptieopzet, behandelt de student een aan het geluid gerelateerd onderwerp op een diepgaande manier, voorbeelden ter inzage, op ongeveer 20 A4. In het voorwoord wordt de motivatie voor de keuze van het onderwerp duidelijk en formuleert de student een onderzoeksdoelstelling, de scriptie wordt afgesloten met een samenvattende conclusie die de onderzoeksdoelstelling beantwoordt. De scriptie is zodanig geschreven dat gebruik voor studenten in het tweede of derde studiejaar mogelijk is.

onderwijsvorm zelfstudie

periode persoonlijke planning

docent Ben Zijlstra

literatuur reeds gemaakte scripties ter inzage

competenties 2, 9, 11

toetsing en normen voor behalen ec's

- een positieve beoordeling van de onderzoeksdoelstelling [V/O beoordeling];
- een positieve beoordeling van het inhoudelijke niveau van de research [V/O beoordeling];
- een positieve beoordeling van het inhoudelijke niveau van de conclusie(s) [V/O beoordeling];
- een positieve beoordeling van de uitvoering van de scriptie [V/O beoordeling].

05 | school of sound | 2 ec | **gezamenlijk aanbod**

leerdoel/inhoud

Studenten van de vakklas Sound design bezoeken, samen met de componisten van de Master Composing for Film, de eens in de twee jaar in Londen georganiseerde 'School of Sound'. Een uniek symposium dat de kunst van geluid en geluid bij bewegend beeld onderzoekt. Meer dan vijftien eminente sprekers geven gedurende vier dagen uiting aan hun passie voor geluid. Voorgaande jaren waren o.a. Walter Murch, Skip Lievsay, Ren Klyce, Walter Newman, Gabriel Yared, Tomlinson Holman, Tom Fleischman, Dede Allen, Lynne Ramsay/Paul Davies, Carter Burwell, Michel Chion, Mike Figgis, Peter Kubelka, David Lynch, Randy Thom, Anne Kroeber, Pat Jackson en Chris Watson van de partij. Dit is het moment waarop je de krachtige werking van geluid en geluid in cinema herontdekt!

periode week 18

docenten Bert Kraaijpoel, Michel Schöpping, René van Uffelen, Jurre Haanstra, Teddy Boddy en Ben Zijlstra

literatuur

- readers school of sound

competenties 2, 7, 8, 9, 11

toetsing en normen voor behalen ec's

- een positieve beoordeling van de actieve participatie [V/O beoordeling].

06 | organisatie eindexamenfestival | 1 ec | festival**leerdoel**

De student krijgt inzicht in de organisatie van het eindexamenfestival

inhoud

Dit is het laatste gezamenlijke project van de studie. Van de eindexamenkandidaten scenario en montage wordt verwacht dat zij zich actief inzetten bij zowel de voorbereidingen voor het festival, als tijdens het festival zelf. Alle eindexamenkandidaten ontvangen halverwege het studiejaar informatie over deelname aan commissies; deze houden zich ondermeer bezig met de publiciteit, de festivalbumper, de programmering en de organisatie van het eindexamenfeest. Eindexamenkandidaten die geen verplicht EC hoeven te halen voor dit onderdeel, kunnen hiervoor vrije studiepunten krijgen.

organisatie/coördinatie Marion Slewe

periode juni

competenties 4, 5, 6, 7, 8

toetsing en normen voor behalen ec

-een positieve beoordeling van actieve deelname [O/V]